

Tips och råd!

Barrväxter

Barrväxter är det självklara valet för dig om du vill ha växter som ger karaktär till din trädgård året runt, eller som skydd mot insyn eller kalla vindar. Det finns allt från små miniatyrer till stora pampiga pjäser. De är i allmänhet mycket lättskötta och tåliga och passar bra tillsammans med perenner eller buskar.

Läge: De flesta barrväxter utvecklas bäst i ett ljusst läge. Det behöver inte betyda gassande sol, men få barrväxter mår bra i djup skugga. Mest ljuskrävande är en (*Juniperus*) och tall (*Pinus*). Tuja (*Thuja*), cypress (*Chamaecyparis*) och gran (*Picea, Abies*) blir finast i jämnt ljus och idegran (*Taxus*) är den som klarar mest skugga. Idegran är också den barrväxt som tål salta vindar bäst.

Jord: Barrväxter är i allmänhet anpassningsbara och finner sig tillräta på de flesta jordar. Styv lera bör dock undvikas. Många trivs bäst med något lägre pH, 5,5-6,5. Det finns de som också går bra i högre pH, över 7, till exempel idegran (*Taxus*) och en (*Juniperus*), liksom serbisk gran *Picea omorika*, bergtall (*Pinus mugo*) och trädtuja (*Thuja plicata*). Det bästa är en väl-dränerad mullrik men sandblandad jord. De kräver måttligt med gödsel.

Plantering: Barrväxter säljs mest i kruka men förekommer också i klump. De kan planteras hela säsongen fram till mitten av september. Det är en stor fördel om barrväxter hinner rota sig före vintern.

Plantera inte barrväxter för tätt, de vill ha ljus runt omkring och gillar inte för mycket konkurrens. Plantera helst inte klättrande växter i barrträd, de brukar då tappa barren och bli fula. Många barrväxter har ytliga rötter så du bör inte plantera kraftigväxande eller krävande växter för nära. Men att plantera barrväxter, ljung och andra lämpliga perenner (t ex *Armeria*, *Campanula*, *Dianthus*, *Geranium m fl.*) i ett stenparti är mycket dekorativt.

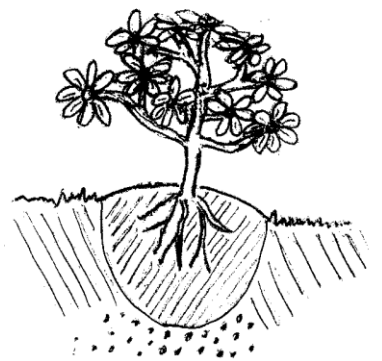
Kottegran *Picea abies* 'Acrocona'

Som vid plantering av andra buskar och träd bör gropen vara rymlig, 50 cm djup och minst 60 cm bred. Jorden i din trädgård behöver i regel förbättras vid plantering. Använd den befintliga matjorden och blanda med träd- och buskjord och naturtorv.

Täck botten av gropen med 10-20 cm av den förbättrade matjorden och trampa till så den blir fast. Sätt i plantan och fyll till ca hälften med jord. Trampa till lite så plantan sitter stadigt och fyll gropen med vatten. Fyll på med jord, trampa till lite lätt och vattna igen.

Var noga med att plantan hamnar på rätt nivå, hela roten ska vara under jordytan och hela stammen över jord. Nästan inga växter vill ha jord på stammen!

Den färdiga planteringsytan ska bilda en liten kulle i förhållande till omgivande markyta. Då slipper vatten bli ståendes och riskera att frysa på vintern, se skiss!

Vattning: I allmänhet är dessa växter bra på att hushålla med vatten när de väl har etablerat sig. Första säsongen är det dock viktigt att de får tillräckligt med vatten. Vattna rejält vid planteringen och kontrollera sedan regelbundet att det inte blir för torrt om regnet uteblir. Tumregeln är att 30 mm vatten når ner 30 cm i jorden.

Tips och råd!

Är det en torr höst är det väldigt bra att göra en rejäl vattning så plantan är ordentligt saftspänd före vintern.

Beskärning: Barrväxter beskärs normalt inte. Om de är planterade som häck ska de naturligtvis skötas och klippas, se infoblad om häckar. Tallar kan hållas lägre och kompaktare om årsskotten nyps eller klipps av medan de är mjuka. Uppstamning är också en typ av beskärning som exponerar en fin stam, släpper in ljus och lyfter fram växter runtomkring.

Barrväxter som fått växa sig för stora, till exempel en thujahäck som inte har toppats vid lämplig höjd, blir sällan fina vid för hård beskärning. För att nya skott ska bryta bör de klippas på mjuk ved med gröna skott. Idegran är den som bäst tål hård beskärning.

Övrigt: Håll jorden runt busken eller trädet öppen, lucker och ogräsfri de första åren. Du kan lägga ett lager av barkmull eller löv inför vintern. Tuja, cypress och en bör också täckas med väv mot den skarpa vårvintersolen, speciellt om marken fortfarande är frusen. Ta bort väven först när tjälen gått ur marken och växterna kan börja ta upp vatten igen.